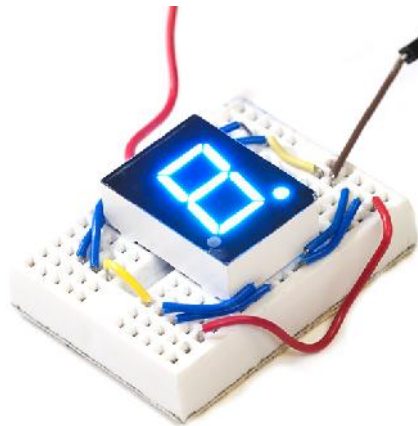

Тема 3. Індикація

Урок 3.1. Сегментний світлодіодний індикатор

3.1.1. Пристрій сегментного індикатора

Контури цифр.

Ми вже познайомилися з світлодіодом одним з найбільш часто використовуваних індикаторів. Звичайним світлодіодом легко інформувати користувача про включення або виключенні будь-якого пристрою, про перевищення порогових значень і т.п. Але що, якщо потрібно інформувати користувача кількісно? Іншими словами, що якщо прилад повинен повідомляти вимірювані значення явно, у вигляді чисел?

Для цих цілей, в електроніці часто використовується

сегментний світлодіодний індикатор. Цей прилад являє собою набір звичайних світлодіодів, розташованих таким чином, що всі вони разом створюють конструктивно, світлодіодні індикатори поділяються на прилади з загальним катодом, і з загальним анодом. Загальний катод, наприклад, означає що всі світлодіоди всередині індикатора з'єднані разом катодами, а їх аноди розведені по окремим контактам. Саме такий тип індикатора використовується в наших завданнях.

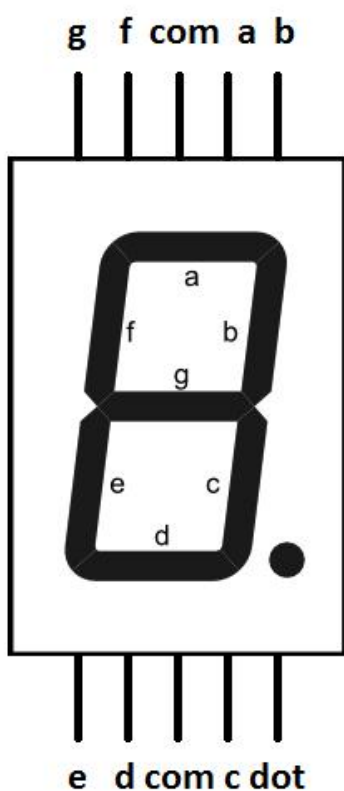

Схема підключення сегментного індикатора представлена на малюнку зліва.

Всі сегменти промарковані літерами латинського алфавіту, починаючи з а і закінчуючи g. Як правило, рахунок ведуть з самого верхнього сегмента за годинниковою стрілкою. Точка маркується окремо, словом dot (точка).

Крім контактів, з'єднаних з сегментами, на схемі видно два контакту com і один dot. Як вже було написано раніше, слово dot використовується для позначення точки, а com той самий загальний катод (Або анод).

Завдання

Завдання 1. Висновок цифри

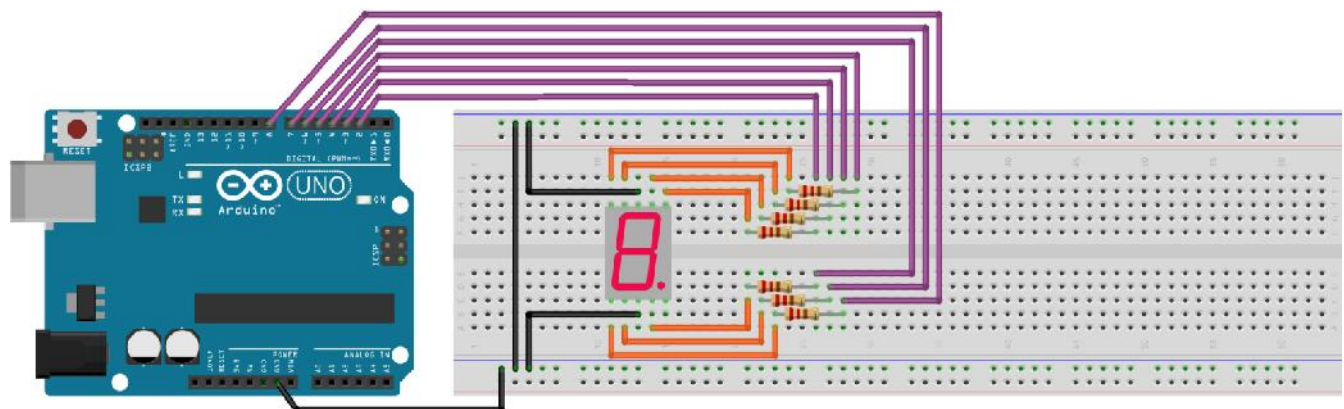
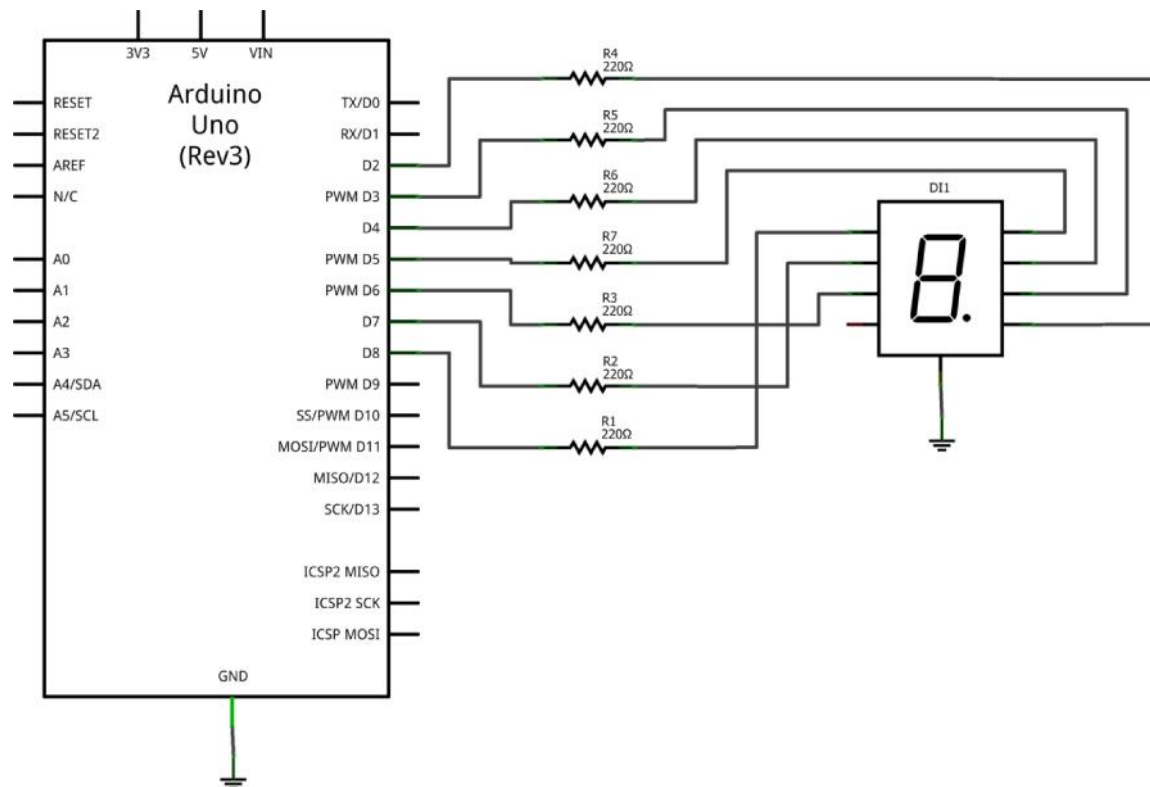
Результат праці

Після запуску програми, на індикаторі повинна з'явитися будь-яка цифра.

Використовувані компоненти

Схема установки

Програма

```
int seg_a = 3;
int seg_b = 2;
int seg_c = 6;
int seg_d = 7;
int seg_e = 8;
int seg_f = 4;
int seg_g = 5;
void setup () {
pinMode (seg_a, OUTPUT);
pinMode (seg_b, OUTPUT);
pinMode (seg_c, OUTPUT);
pinMode (seg_d, OUTPUT);
pinMode (seg_e, OUTPUT);
pinMode (seg_f, OUTPUT);
pinMode (seg_g, OUTPUT);
digitalWrite (seg_a, HIGH);
digitalWrite (seg_d, HIGH);
digitalWrite (seg_e, HIGH);
digitalWrite (seg_f, HIGH);
digitalWrite (seg_g, HIGH);
}
void loop () {
}
```

Завдання 2. Зворотний відлік

Результат праці

Після запуску програми, на індикаторі висвічується цифра 9. З кожною секундою, цифра зменшується на одиницю.

Завдання 3. Лічильник з кнопкою (самостійно)

Результат праці

Схема містить кнопку і сегментний індикатор. Після запуску, програма переходить в режим очікування. Після кожного натискання кнопки, цифра на індикаторі збільшується на одиниць, і скидається, при досягненні цифри 9.

Завдання 4. Анімація сегментів (самостійно)

Результат праці

Схема містить тільки сегментний індикатор. Після запуску програми, починають по черзі запалюватися і гаснуть всі крайні сегменти. Послідовність: нижній лівий, верхній лівий, верхній, верхній правий, нижній правий, нижній.

Урок 4.1. рідкокристалічний дисплей

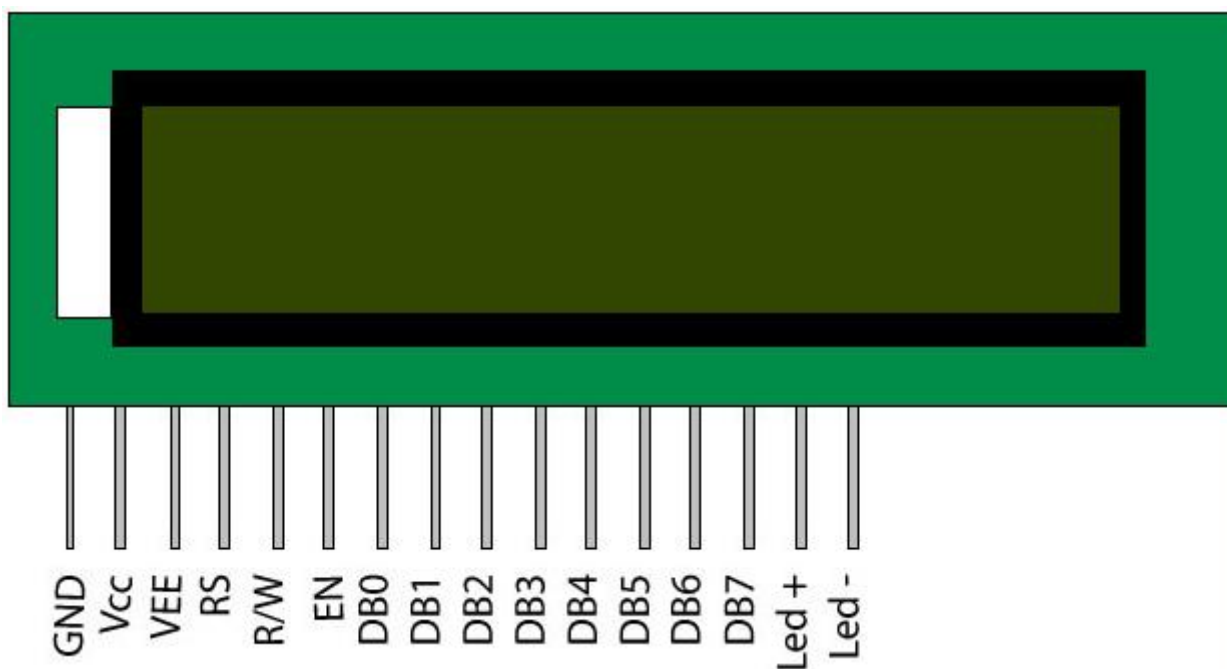
4.1.1. Пристрій ЖК дисплея

Самий інформативний, і разом з тим найскладніший вид індикаторів це дисплеї. У нашому курсі ми будемо працювати з рідкокристалічним індикатором, представників якого можна зустріти в багатьох електронних пристроях.

Електронний годинник, калькулятори, екрани старих стільникових телефонів, всі вони використовують аналогічні ЖК індикатори.

Виводи ЖК дисплею 1602

GND - земля (мінус живлення);

Vcc - живлення +5 В;

VEE - регулятор контрасту дисплея;

RS - вибір регістру;

R / W - напрямок передачі даних (запис / читання);

EN - синхронізація;

DB0DB7 - шина даних;

Led, Led + - катод і анод підсвічування (+5 В);

4.1.2. Бібліотека для роботи з РК дисплеєм

Для роботи з РК дисплеями різних розмірів і типів, в редакторі Arduino IDE є спеціальна бібліотека LiquidCrystal. Для того, щоб скористатися цією бібліотекою в програмі, необхідно на початку коду вказати наступну директиву:

```
#include <LiquidCrystal.h>
```

Для ініціалізації дисплея, необхідно вказати які саме контакти, використовуються для підключення до Arduino:

```
LiquidCrystal lcd (12, 11, 5, 4, 3, 2);
```

де перший аргумент контакт RS

другий EN

а з третього по шостий D4..D7

Виведення тексту на дисплей здійснюється за допомогою функції print, що має формат:

```
lcd.print (текст_ілі_переменная);
```

в якості аргументу функції допускається вказувати текст, відокремлений подвійними лапками, або змінні будь-яких типів.

Оскільки дисплей являє собою набір символів, згрупованих у два рядки по 16 знакомісць в кожному, в бібліотеці передбачена функція для явної вказівки позиції виведення:

```
lcd.setCursor (номер_колонки, номер_рядка);
```

Так, для виведення символу у другому рядку потрібно викликати **setCursor** з наступними аргументами:

```
lcd.setCursor (0, 1); // колонка з індексом 0, рядок з індексом 1
```

Приклад використання бібліотеки.

```
#include <LiquidCrystal.h>
LiquidCrystal lcd (12, 11, 5, 4, 3, 2); // ініціалізація дисплея
void setup () {
  lcd.begin (16, 2); // параметри дисплея 16символів, 2строки
  lcd.print ( "hello, world!"); // вивід на дисплей тексту
}
void loop () {
}
```

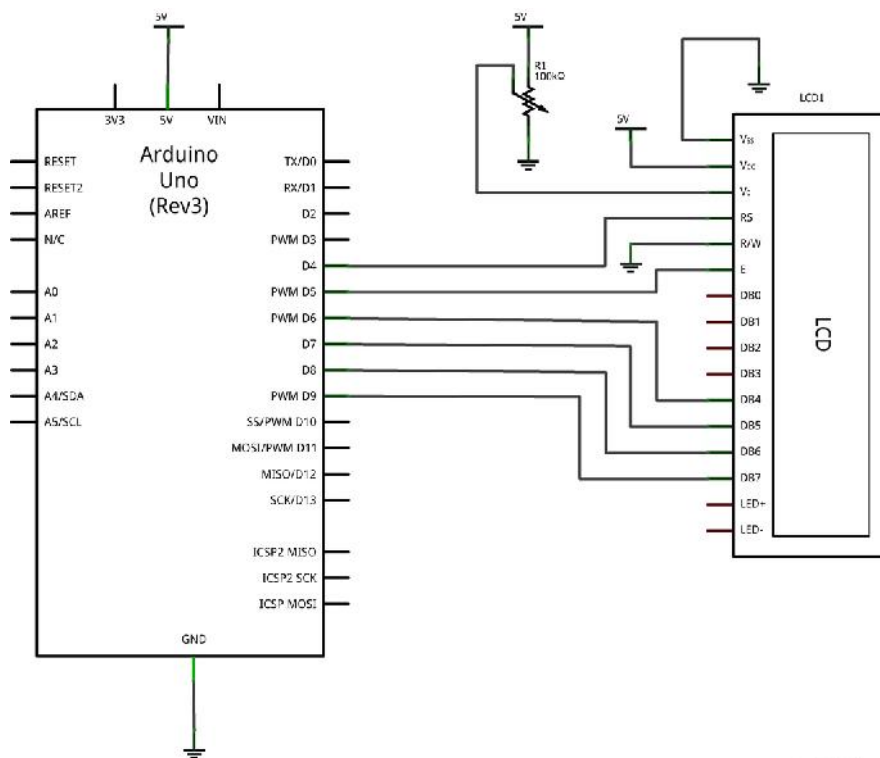
Завдання

Завдання 1. Висновок довільного тексту і лічильника

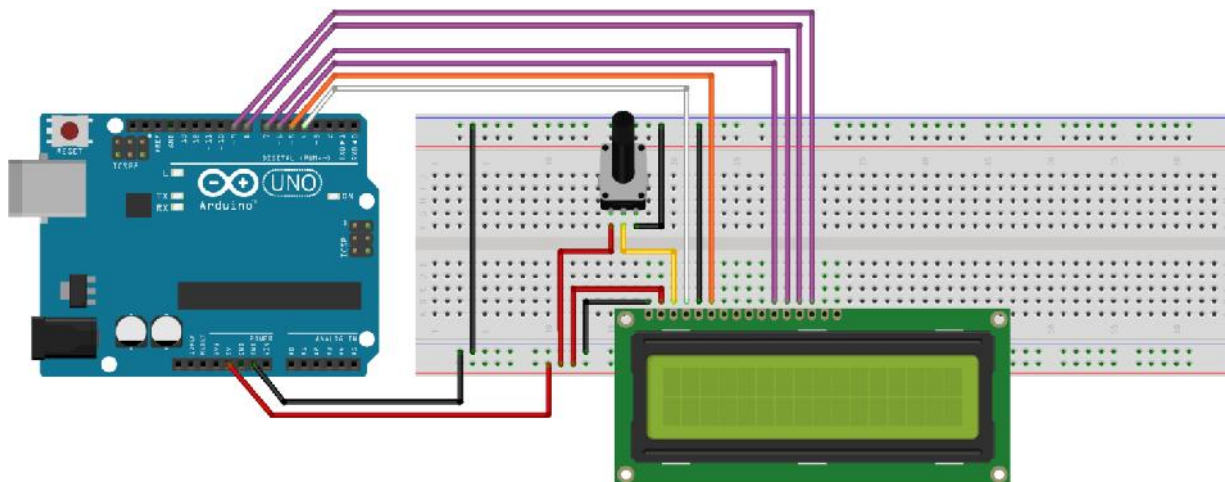
Результат праці

Після запуску програми, в першому рядку РК дисплея з'являється напис, а у другому рядку починається рахунок.

Використовувані компоненти:

Made with fritzing.org

Made with Fritzing.org

Завдання 2. Лічильник з кнопкою (самостійно)

Результат праці

Після запуску програми, в першому рядку РК дисплея з'являється напис. При натисканні кнопки, лічильник у другому рядку програми додається на одиницю.

Завдання 3. Та, що біжить рядок (самостійно)

Результат праці

Після запуску програми, по першому рядку РК дисплея починає переміщатися текст.

Урок 3.3. Передача повідомлень на персональний комп'ютер

3.3.1. Функція запису в послідовний порт ПК

Arduino може надсилати текстові повідомлення на персональний комп'ютер. Для відображення цих повідомлень, в редакторі Arduino IDE передбачено спеціально вікно "Монітор порту".

Для того щоб скористатися функцією передачі, необхідно в розділі setup форматувати послідовний порт пристрою:

```
Serial.begin (9600);
```

Безпосередньо для передачі короткого повідомлення використовується функція print:

```
Serial.print ( "text");
```

Приклад програми

```
void setup () {  
  Serial.begin (9600);  
  Serial.println ( "Hello world!");  
}  
void loop () {  
}
```

Завдання

Завдання 1. Передача довільного тексту в послідовний порт ПК (самостійно)

Результат праці

Після запуску програми, в моніторі порту з'являється довільна напис англійською мовою.

Завдання 2. Поточний час (самостійно)

Результат праці

Після запуску програми, в моніторі порту кожную секунду з'являється поточні час і дата.

Завдання 3. Відображення спрацьовувань кнопки (брязкіт контактів) (самостійно)

Результат праці

Схема містить одну кнопку. Після запуску, програма переходить в режим очікування. Під час натискання кнопки, в моніторі порту відображається слово "push".

Урок 3.4. індикація часу

3.4.1. Бібліотека для роботи з часом і датою

На відміну від звичайного персонального комп'ютера, в Arduino немає вбудованих годин реального часу. Внаслідок цього, Arduino не може постійно зберігати в собі поточний час, а тільки здатний відраховувати його після запуску з деякою позиції.

Для роботи з часом передбачена бібліотека Time. Для підключення бібліотеки, на початку коду програми необхідно додати інструкцію:

```
#include <Time.h>
```

Потім в розділі setup слід встановити поточну дату і час:

```
setTime (години, хвилини, секунди, місяць, число, рік);
```

Наприклад, так:

```
setTime (12, 0, 0, 1, 1, 13); // 01.01.2013 12:00:00
```

Для отримання компонентів дати і часу використовуються наступні функції:

year () рік

month () місяць

day () день

hour () годину

minute () хвилину

second () секунда

Приклад програми

```
#include <Time.h>
void setup () {
  Serial.begin (9600);
  setTime (12,0,0,1,1,13);
}
void loop () {
  Serial.print (hour ());
  Serial.print ( ":");
  Serial.print (minute ());
  Serial.print ( ":");
  Serial.print (second ());
  Serial.print ( "");
  Serial.print (day ());
  Serial.print ( "");
  Serial.print (month ());
  Serial.print ( "");
  Serial.print (year ());
  Serial.println ();
  delay (1000);
}
```

Завдання

Завдання 1. Електронний годинник

Результат праці

Після запуску програми, на ЖК дисплеї відображається поточний час, яке оновлюється кожну секунду.

Завдання 2. Електронний годинник з будильником (самостійно)

Результат праці

Після запуску програми, на ЖК дисплеї відображається поточний час. За допомогою однієї кнопки користувач може вказати хвилину (у другому рядку дисплея), після досягнення якої повинен включитися зумер.